

PRÀCTICA 1

HABILITATS DEL PROFESSIONAL EN LA INTERVENCIÓ I COMUNICACIÓ AMB LES FAMÍLIES

Prof. Estefanía Mónaco Gerónimo

Assignatura: Intervenció Logopèdica en l'Atenció
Primerenca

Curs 2024-2025 / Grau en Logopèdia

PART 1. AUTOCONeixEMENT DE LES HABILITATS

**PART 2. ENTRENAMENT D'HABILITATS
COMUNICATIVES**

**PART 3. CREACIÓ DE METÀFORES PER A
L'ACOMPANYAMENT EMOCIONAL**

PART 1. AUTOCONNEIXEMENT DE LES HABILITATS

Pràctica reflexiva per al professional que treballa amb famílies

(adaptat de Holland, 2018: Rodríguez & Bravo, 2019)

1. Soc una persona que sap escoltar?
2. Soc una persona activa i constructiva?
3. Soc una persona que sap comunicar?
4. Puc escoltar de manera còmoda persones amb dificultats?
5. Sé escoltar les meues emocions?
6. Sé escoltar les emocions dels demés?
7. Escolte constructivament idees que poden entrar en conflicte amb els meus valors?
8. Soc una persona amb sensibilitat cultural cap a la diferència?
9. Soc una persona optimista i positiva?
10. Tinc sentit de l'humor?
11. Soc flexible?
12. Puc mirar més enllà del que és obvi?
13. Em conec? M'agrada? Em caic bé? Em sent bé sent jo?
14. M'agraden els reptes?
15. Tinc una bona actitud per diferenciar l'ideal de la realitat?

1. Podria millorar

2. Suficient

3. Destacable

Pràctica reflexiva per al professional que treballa amb famílies

(adaptat de Holland, 2018: Rodríguez & Bravo, 2019)

16. Tinc bones relacions amb la resta de persones?
17. Tinc equilibrats els meus conceptes d'autoritat i locus de control?
18. Tinc habilitats “silencioses”? (escoltar i comprendre)
19. Tinc habilitats “en veu alta”? (informar, explicar, recomanar, ensenyar, parlar davant d'un grup)
20. Soc empàtic?
21. Tinc habilitat per a clarificar situacions i fer d'intermediari?
22. Tinc capacitat d'autoreflexió i autocrítica?
23. Tinc perspectiva crítica de les situacions?
24. Tinc capacitat de divulgació (transformar informació complexa i explicar-la més senzilla)?
25. He desenvolupat una consideració positiva incondicional als altres?
26. Tinc capacitat per a canviar i adaptar-me als canvis?
27. Puc seguir la regla dels 30 segons (esperar 30 segons abans de començar a parlar o respondre una pregunta)?

1. Podria millorar

2. Suficient

3. Destacable

PAS 1. COMPLETA EL QÜESTIONARI

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScsCRWiWbjJEYp1vGc6Y18YpWhl4uj66NETIVGVqQ_K33PR4Q/viewform?usp=dialog

Pràctica reflexiva per al professional que treballa amb famílies

(adaptat de Holland, 2018; Rodríguez & Bravo, 2019)

[Sign in to Google](#) to save your progress. [Learn more](#)

* Indicates required question

Email *

Your email

Rebràs per correu
una còpia de les
teues respostes

PAS 2. ELABORA I ENTREGA LA PRÀCTICA INDIVIDUAL A L'AV

Elabora un **informe de reflexió personal** on has d'incloure:

1. Quines són les teues potencialitats personals i professionals en el treball amb famílies? Menciona 3-5 dels anteriors “destacables” i posa’n un exemple concret de cadascuna.
2. Quins són els aspectes que consideres que pots millorar? Menciona 3-5 dels anteriors “podria millorar” i posa’n un exemple concret de cadascun.
3. Tria alguns aspectes que consideres (tant els punts forts com els que vols canviar) i elabora un proposta pràctica en la teua vida quotidiana per a continuar potenciant els primers i entrenar els segons.

FEEDBACK

PART 2. ENTRENAMENT D'HABILITATS COMUNICATIVES

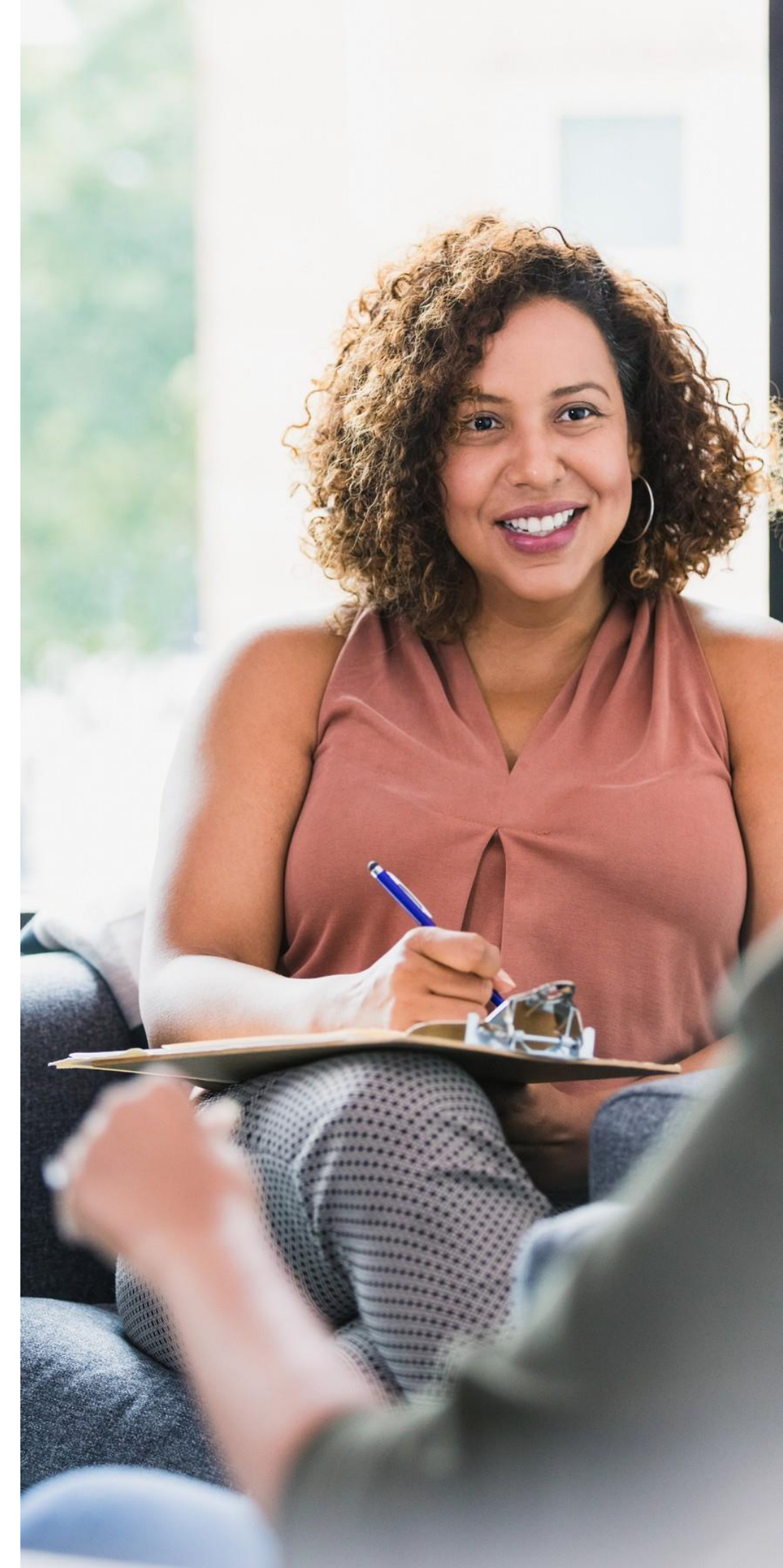
1. HABILITATS PRÈVIES

1.1. OBSERVACIÓ

- COMPORTAMENT D'ATENCIÓ

Comportaments, tant verbals com no verbals, que mostren interès i atenció. Per exemple:

- Postura relaxada i natural
- Contacte visual còmode
- Comentaris relacionats amb el que ha dit la persona

1. HABILITATS PRÈVIES

1.2. INVITACIÓ A PARLAR

- PREGUNTES OBERTES

Permet a l'entrevistat parlar extensament sobre un tema que l'entrevistador/a només especifica en termes generals.

Exemple: **Podries dir-me com es comunica el teu nadó amb tu?**

- PREGUNTES TANCADES

Preguntes que especifiquen i concreten la informació que es demana. Es poden respondre amb poques paraules.

Exemple: **El teu nadó assenyala les coses que vol?**

1. HABILITATS PRÈVIES

1.2. INVITACIÓ A PARLAR

- ESTÍMUL MÍNIM

Les respostes de l'entrevistador/a dissenyades per a mantenir l'entrevistat parlant.

Exemple: **"Mmhm", "iOh!", "Conta-me'n més", assentir amb el cap, contacte visual expectant, etc.**

TIPUS DE PREGUNTES

PREGUNTES SOBRE EXPERIÈNCIES O
COMPORTAMENTS

PREGUNTES D'OPINIÓ O VALOR

PREGUNTES SOBRE SENSACIONS

PREGUNTES DE CONEIXEMENT

PREGUNTES SENSORIALS

PREGUNTES D'ANTECEDENTS

A. Busquen informació sobre emocions. “Com et fa sentir això?”, “Com estàs ara?”

B. Busquen informació sobre el que es veu, se sent, es percep, etc. “Aleshores, tu com saps quan Joan s'està enfadant?”

C. Busquen informació concreta sobre fets. “Què t'ha dit l'especialista respecte a Joan?”

D. Busquen informació sobre creences. “Observe que per a tu això és molt important. Per què?”

E. Busquen informació objectiva d'identificació de la família. “Conta'm sobre el teu germà amb autisme”

F. Busquen descripcions i exemples. “Conta'm què feia Joan quan es va posar tan enfadat...”

2. HABILITATS D'ESCOLTA

- ESCOLTA ACTIVA I EMPÀTICA

Sentir és diferent que **escoltar**.

Entendre és diferent a **estar d'acord**.

Tot el cos i sentits estan atents al que expressa la família, observant-ne els gestos, **el que diuen** (comunicació verbal) i **com ho diuen** (comunicació no verbal), les interaccions entre ells mentre contenen la situació, etc.

Es fa un esforç per a captar les emocions, i posar-se en el lloc de l'altre. Connecta les paraules i el missatge amb pensaments, emocions, intencions i motivacions que té la família.

Per exemple: La família descriu comportaments que no entenen del seu fill, i el professional entén amb empatia la preocupació i frustració que això els suposa.

2. HABILITATS D'ESCOLTA

• REFLEX DE SENTIMENTS

Expressar **de retorn** els sentiments que s'han captat en el missatge, com una forma de posar-los nom, com si fórem un **espill**. Això dona sensació de sentir-se compresos pel professional i ajuda a posar paraules a sentiments, sovint difícils. Mai donar per fet què és el que senten, s'ha de acabar el reflex de sentiments amb una **pregunta de confirmació**.

Exemple:

Pare: "N'estic fart, fa mesos que em baralle amb l'Administració perquè el meu fill tinga el suport que necessita. Primer em van dir que faltaven documents, ara està en llista de espera... i ell segueix sense rebre l'ajuda".

Professional: "Sembla que tot aquest procés està sent molt frustrant per a tu, com si a cada pas que intentares fer trobares un obstacle nou. Fa la sensació que sents impotència perquè veus que el teu fill necessita suport, però la burocràcia no t'ho posa fàcil. És així com et sents?"

2. HABILITATS D'ESCOLTA

- **SILENCI**

Respectar els ritmes també és una habilitat!

2. HABILITATS D'ESCOLTA

• PARÀFRASI

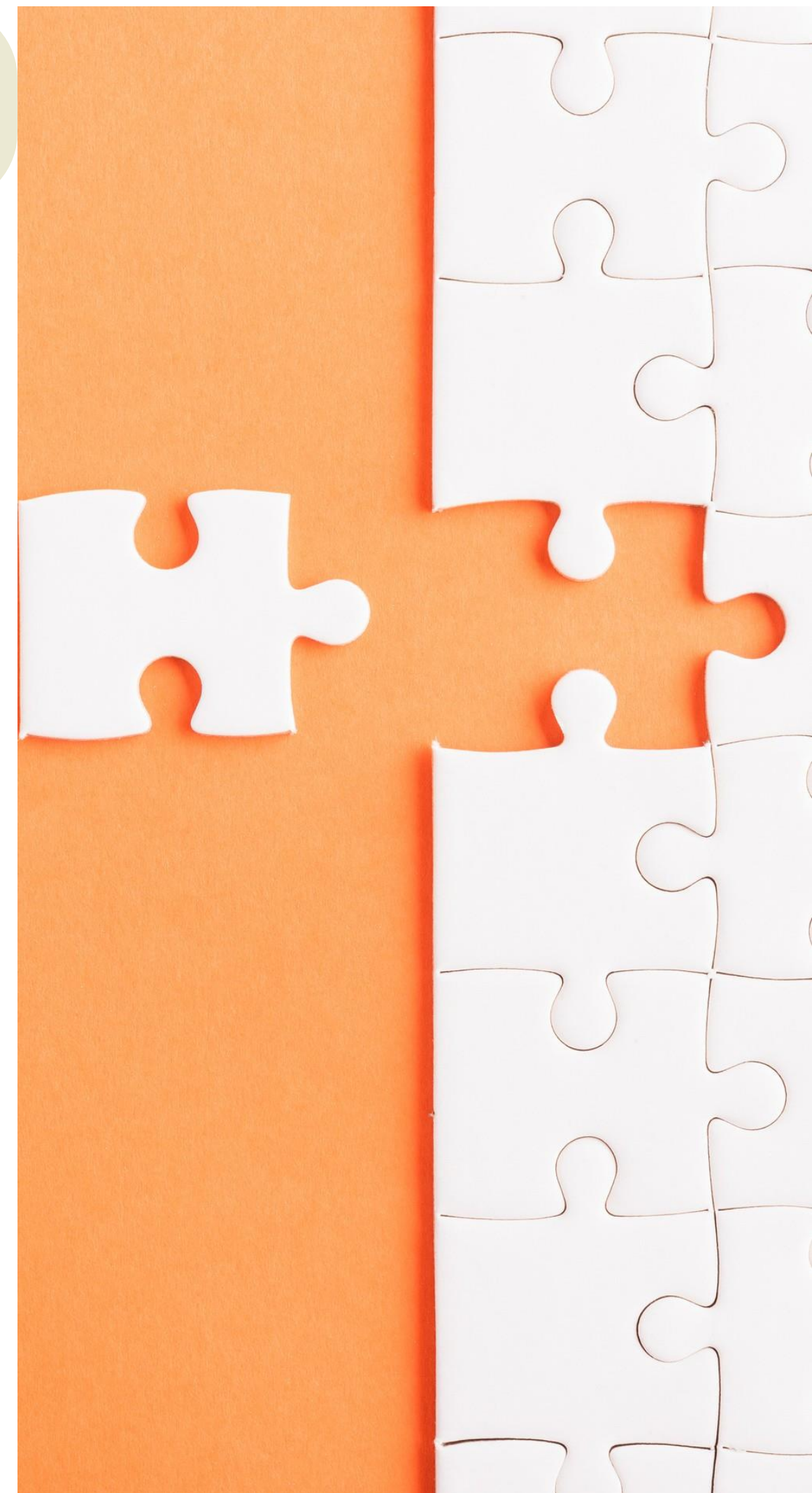
Respostes centrades a repetir, de manera reformulada, el missatge de la família “amb altres paraules”. No reflecteix els sentiments sinó el **contingut** del que diuen que passa.

Per exemple:

Mare: Els metges ens van tenir més d'una hora fent-nos preguntes sense sentit, i nosaltres allí sense saber què passava amb el nostre fill.

Professional: Ja, entenc que els metges us feien preguntes que en aquell moment us pareixien irrelevantes i només volíeu informació del vostre fill.

Encara que es veu que els pares estaven preocupats, el professional no reflecteix la preocupació sinó que reformula el contingut per a mostrar comprensió completa.

2. HABILITATS D'ESCOLTA

• RESUM

La informació resumida facilita la digestió. Després d'una descripció llarga de la família, o al final d'una sessió intensa, es recomana resumir amb poques frases el que ha sigut més important per recapitular i condensar informació.

Per exemple:

Professional: “Durant la sessió d'avui m'heu contat tot el que observeu en la vostra filla que us preocupa, i la reunió que heu tingut amb la mestra d'Infantil. Hem pogut definir que una necessitat principal per a vosaltres és obtenir un diagnòstic que us ajude a posar nom a la vostra sospita i passar a l'acció. Hem parlat dels passos necessaris per a fer una valoració completa al vostre fill i a vosaltres com a família, i posteriorment podrem definir quins són els nostres objectius d'intervenció. M'heu comentat que esteu disposats a començar tan prompte com siga possible amb les sessions. Em deixeu per dir alguna cosa important per a vosaltres de la sessió d'avui?”

3. HABILITATS EXPRESSIVES

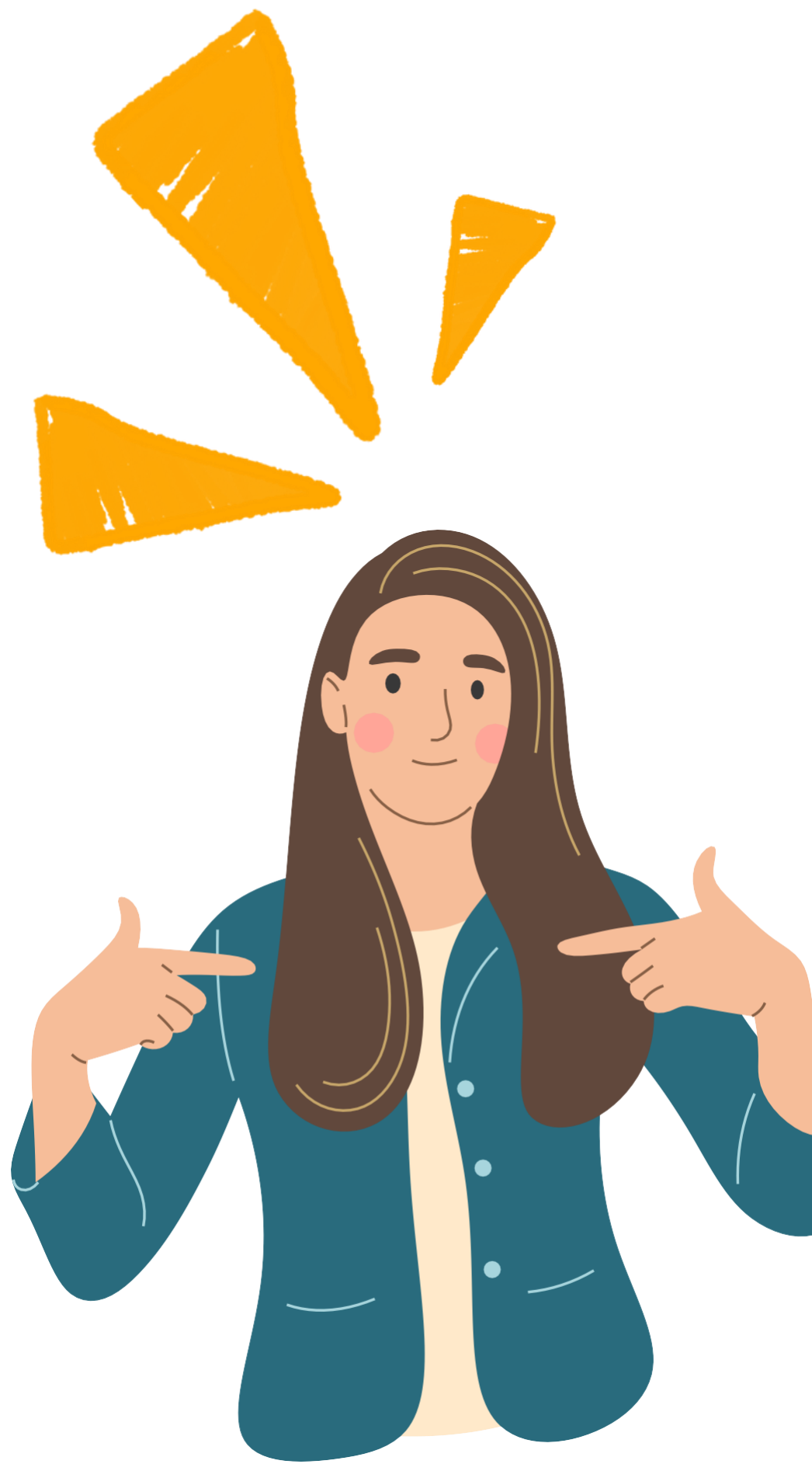
- **AUTOREVELACIÓ**

El professional expressa **informació personal** de la seua vida, però només si ho considera oportú per als objectius de la sessió (com crear vincle amb la família, demostrar empatia o sensibilitat, etc.). Si l'autorevelació no té un **objectiu** en la intervenció, és millor usar respostes breus i seguides d'una redirecció. Normalment no té un efecte positiu que el professional faça autorevelacions molt llargues o que no estiguen al fil de la conversa, així que és millor evitar-les en aquests casos. Ben utilitzades, però, tenen potencial.

Per exemple:

Mare: La meua rutina amb la xiqueta és molt difícil i em sent molt sola i cansada. Mos pares m'ajuden els caps de setmana, però de dilluns a divendres, com que soc mare soltera, entre la faena, les activitats extraescolars, els metges... Em passe d'aquí a allà, sense parar, i no puc més.

Professional: La veritat és que t'entenc perfectament, jo també he sigut mare soltera i la càrrega de cures a la nostra esquena és molt gran.

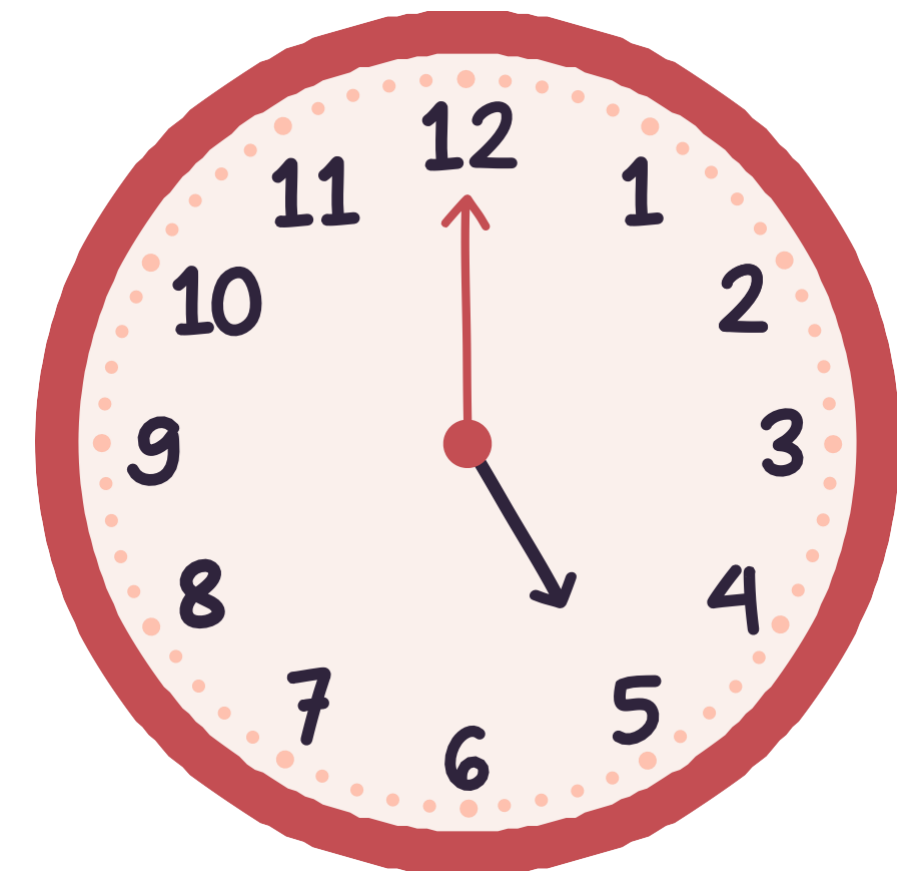
3. HABILITATS EXPRESSIVES

- IMMEDIATESA

El professional expressa amb molt de tacte un detall o situació que està **observant en aquest moment immediat (ací i ara)**, i fa **explícit** el que estava implícit. Pot fer una observació sobre la relació amb el fill, o entre els familiars, o amb el professional. També podem expressar com a professionals els **sentiments** que ens genera una situació, **només si això té un objectiu positiu per a la intervenció**. Aquesta observació, si està ben escollida, ja és útil per a la intervenció, ja que els ajuda a saber quines accions mantenir i quines extingir.

Per exemple:

Professional: Veig que tens una vinculació afectiva molt bona amb el teu fill, com li parles amb tendresa i poses atenció en el que necessita. He vist que estava plorant i ràpidament s'ha consolat amb la teua abraçada.

≠ FEEDBACK (NO IMMEDIAT, PERÒ TAMBÉ ÚTIL)

3. HABILITATS EXPRESSIVES

- CONFRONTACIÓ

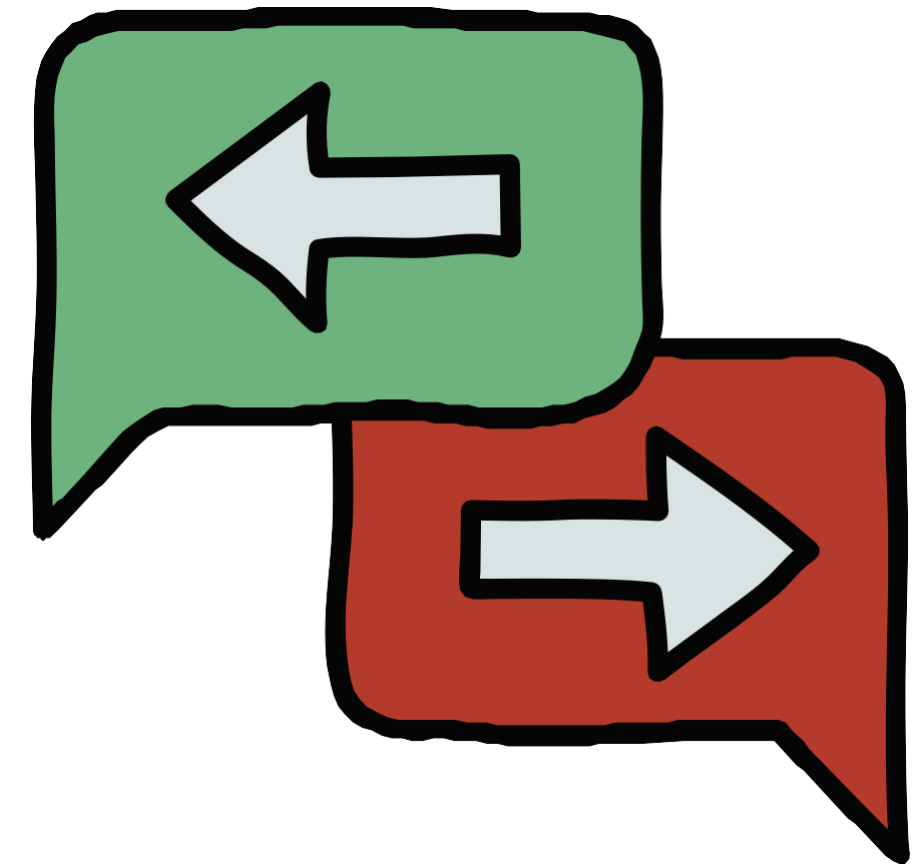
El professional nota i descriu empàticament una **discrepància** entre determinats comportaments o verbalitzacions de la família. La confrontació **mai** és un enfrontament amb la família, sinó un acarament entre **informacions oposades**. Serveix per a **comprendre** millor la complexitat de la situació (tant nosaltres com la família) i ajudar a augmentar la **consciència** d'una contradicció.

La formula és la següent:

“D’una banda (...), i/però de l’altra banda(...)”

Per exemple:

Professional: D’una banda heu dit que no veieu cap problema en el vostre fill i que no detecteu cap conducta preocupant, però d’altra banda m’heu comentat que tant els avis com els mestres es troben molt alarmats. Per què creieu que hi ha aquesta discrepància?

3. HABILITATS EXPRESSIVES

- **INFORMACIÓ**

El professional comunica i informa verbalment els fets de manera clara. Per exemple, a l'hora de donar un diagnòstic i el seu pronòstic, o altres informacions professionals que la família ha de conèixer.

- **ASESSORAMENT**

Declaracions dissenyades per a proporcionar orientació en forma de preguntes d'assessorament:

Per què no intentes...?

Sé el que vols dir, potser podries...

Sí, això està be, i també...

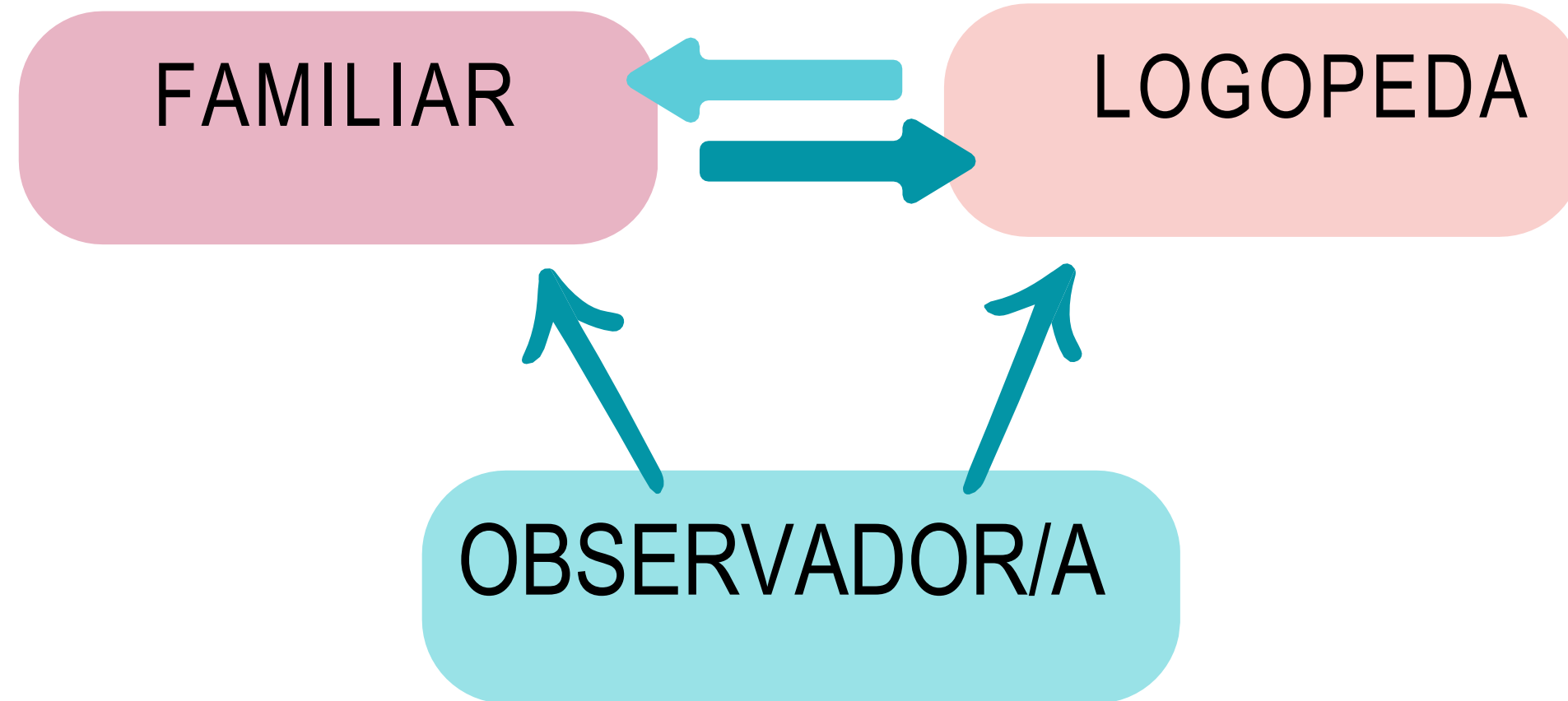
Professional: Unes quantes mares m'han dit que tenien un problema similar quan reduïen la velocitat en parlar amb el seu fill. Van descobrir que era més fàcil començar a reduir la velocitat quan els llegien un conte. Creus que podries començar provant això?

TASCA EN GRUP DE 3 PERSONES - ROLE PLAYING

Exposa la seua situació

Practica l'habilitat

Observa, pren notes, i en acabar es comenten aspectes positius i de millora del professional, o altres formes de resolució de la situació plantejada.

ROLE PLAYING 1.

FAMILIAR exposa una situació complexa, descrivint els fets però sense expressar quines són les seues emocions.

LOGOPEDA fa **escolta activa** durant el relat i en finalitzar fa un **reflex de sentiments**.

ROLE PLAYING 2.

FAMILIAR exposa una situació amb diferents aspectes.

LOGOPEDA practica una **paràfrasi**.

ROLE PLAYING 3.

FAMILIAR exposa com se sent davant d'una situació.

LOGOPEDA practica una **autorevelació** (amb sentit per a la intervenció).

ROLE PLAYING 4.

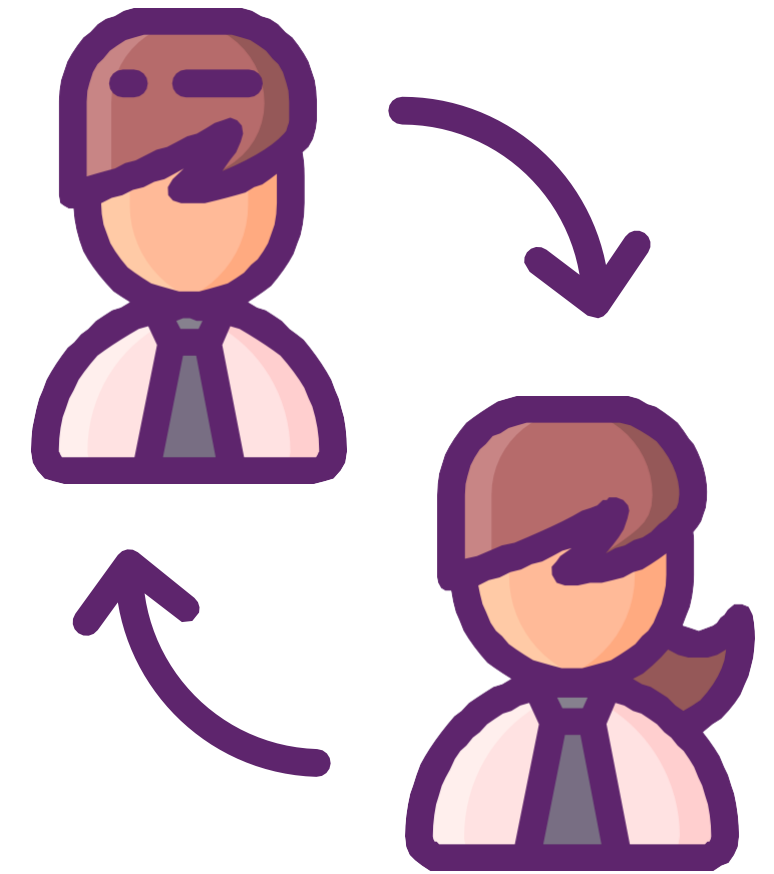
FAMILIAR i OBSERVADOR descriuen una situació que té lloc ara mateix en la consulta o a casa.

LOGOPEDA practica una **immediatesa**.

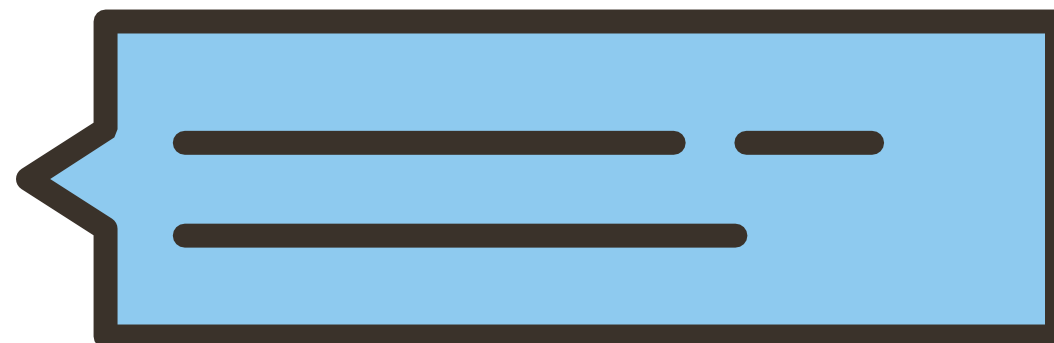
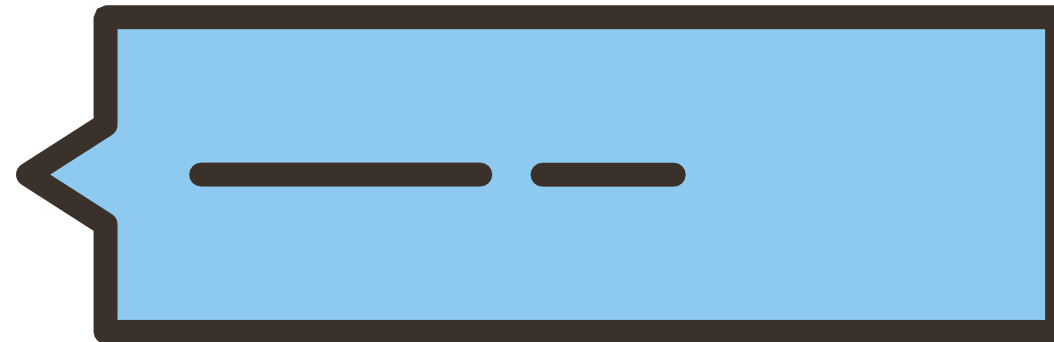
ROLE PLAYING 5.

FAMILIAR expressa una contradicció durant el discurs.

LOGOPEDA practica una **confrontació**.

POSEM-HO EN COMÚ

PART 3. METÀFORES I ACOMPANYAMENT EMOCIONAL

COMPROMISOS PER A MILLORAR L'ACOMPANYAMENT

RELACIONATS AMB EXPERIÈNCIES PRÈVIES

SITUACIÓ:

No sempre les famílies
tenen l'oportunitat
d'escoltar un reforçament,
o un aspecte positiu d'un
profesional extern.

COMPROMÍS:

Intentaré que cada família
tinga l'oportunitat de
sentir un aspecte positiu
per part meua.

COMPROMISOS PER A MILLORAR L'ACOMPANYAMENT

RELACIONATS AMB EXPERIÈNCIES PRÈVIES

SITUACIÓ:

Algunes famílies s'han sentit jutjades en els processos en els quals demanen recolçament extern.

COMPROMÍS:

Intentaré revisar els meus prejudicis per a comunicar-me constructivament amb les famílies des de l'honestedat i el no judici.

COMPROMISOS PER A MILLORAR L'ACOMPANYAMENT

RELACIONATS AMB EXPERIÈNCIES PRÈVIES

SITUACIÓ:

Algunes famílies mostren
estructures molt
trencadisses

COMPROMÍS:

Intentaré entrenar la meua
mirada “fertilitzadora” per
a veure la part positiva
també en les famílies més
desestructurades i sofrides.

COMPROMISOS PER A MILLORAR L'ACOMPANYAMENT

RELACIONATS AMB EMOCIONS I ACTITUDS

SITUACIÓ:

Algunes famílies mostren desconfiança o falta de comprensió dels procediments professionals.

COMPROMÍS:

Intentaré generar un clima de seguretat, confort, confiança i respecte en el tracte amb la família, posant-los en el centre.

COMPROMISOS PER A MILLORAR L'ACOMPANYAMENT

RELACIONATS AMB EMOCIONS I ACTITUDS

SITUACIÓ:

Algunes famílies necessiten recolçament emocional per a identificar, regular i integrar les seues emocions.

COMPROMÍS:

Intentaré revisar les meues competències emocionals per a desenvolupar més sensibilitat amb les famílies en els diferents moments dels seus processos.

ACOMPANYAMENT EMOCIONAL

POR

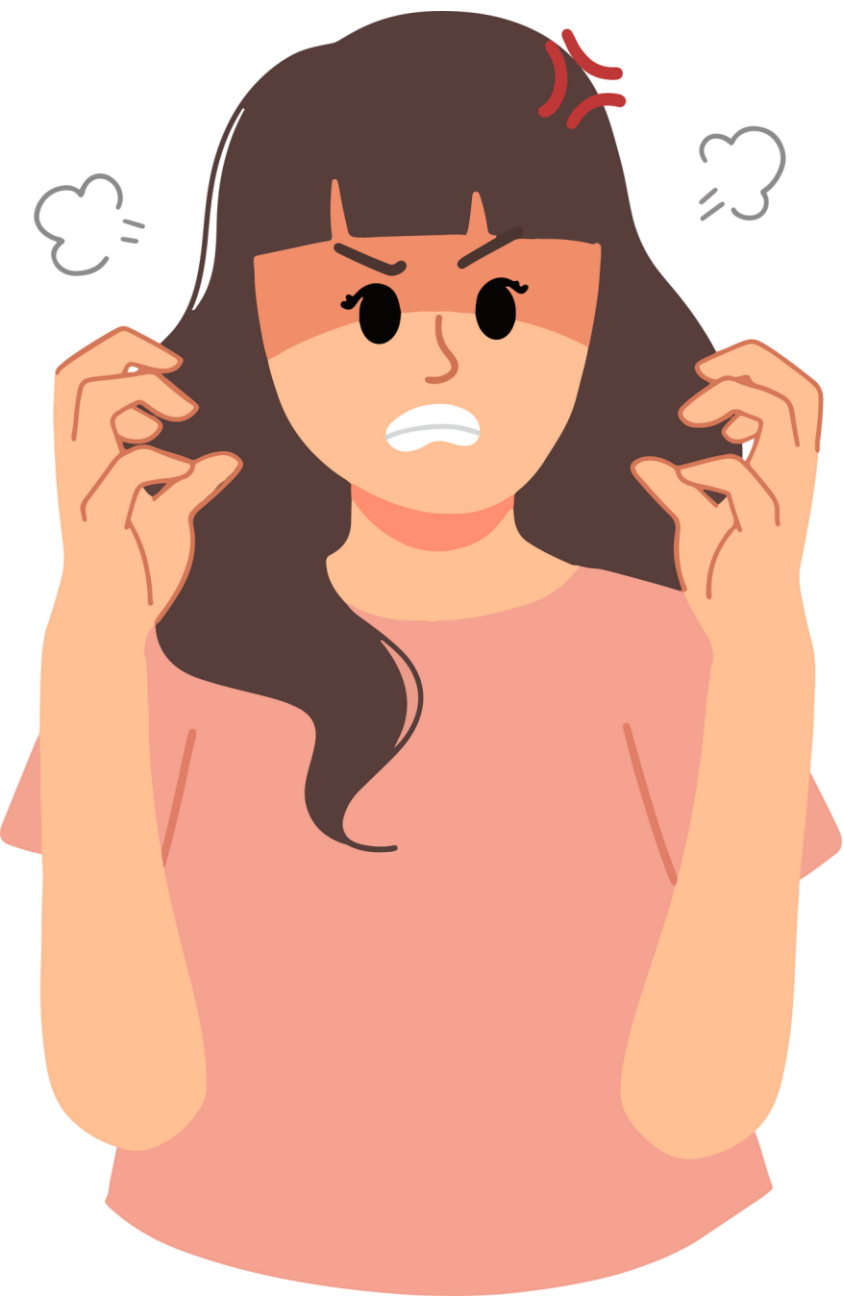
Què ens ensenya? La discrepància entre l'amenança percebuda i els recursos que coneixem per a enfrontar-nos-hi. Ens ensenya a identificar millor les amenaces i desenvolupar nous recursos.

Com acompanyar-la? Respectar la subjectivitat de les amenaces percebudes (no tothom percep les mateixes ni té els mateixos recursos). També hi ha persones que no coneixen o no confien en els seus recursos propis.

El nostre treball professional serà ajudar la família a definir les seues amenaces, explorar d'on ve cadascuna, ajudar-la a descobrir els recursos que té i guiar-la per a trobar els nous que necessita.

ACOMPANYAMENT EMOCIONAL

ENUIG

Què ens ensenya? La discrepància entre la situació imaginada i desitjada VS la situació real en el present. Ens ensenya a ser realistes i calibrar millor les expectatives, acceptar-nos i reconstruir-nos.

Com acompanyar-lo? Legitimar l'emoció, donar peu a expressar-la sense culpa. Ajustar l'equilibri entre el “dret a l'enuig” i el “deure de no faltar el respecte a ningú a causa del meu enuig”. Comprendre que hi ha formes molt diferents d'expressar l'enuig (repressió, desbordament, camuflat amb altres emocions...) i ajudar a identificar-lo i posar-li nom. Ajudarem a acceptar el que no es pot canviar i canviar el que sí que es pot.

ACOMPANYAMENT EMOCIONAL

TRISTESA

Què ens ensenya? La desestabilització que patim davant la certesa o imaginació de pèrdua. Ens condueix a la introspecció, autocura, escolta interior. El dol ens permet transitar per una experiència humana de creixement i acceptació pacífica.

Com acompanyar-la? Legitimar-la i expressar-la obertament. Ajudar la família a conèixer les etapes del dol i poder identificar-se. Brindar estratègies per a no fugir de la tristesa, permetre's el cansament i l'esgotament. Ajudar a explorar d'on venen les sensacions de pèrdua i desenvolupar recursos per a apreciar i agrair el que es té i no s'ha perdut.

TASCA. ESCOLTEM ELS SEGMENTS DEL PÒDCAST PROPOSAT

La vida secreta de las madres

7x02 Ser madre en duelo con Ana Álvarez-Errecalde

22 ene 2025 - 47 min

Hablamos con Ana Álvarez-Errecalde - fotógrafa y artista visual - sobre la pérdida de un hijo. Hablamos sobre criar a un hijo con discapacidad y sobre como sostener un diagnóstico tan demoledor como dos años de vida. Hablamos sobre el duelo, sobre sus etapas y sobre las herramientas para transitarlo. Hablamos sobre dar vida y sostener la muerte.

IDENTIFICACIÓ DE METÀFORES

Quines metàfores usa aquesta mare en el seu procés de dol?

Per a què creus que serveixen les metàfores en la pràctica professional amb famílies?

NARRAR PER A CONÈIXER

Jerome Bruner (2004) va reflexionar durant dècades sobre els relats i què suposen en la interacció social i el desenvolupament humà. D'acord amb la seua teoria, la vida es pot entendre de tres maneres diferents:

La vida **tal com es viu**
(el que, de fet, succeeix
a cada moment)

La vida **tal com s'experimenta**
(les imatges, sentiments, desitjos i
significats coneguts per la
persona que està vivint aquella
vida)

La vida **tal com es conta**
(relats, que poden
incloure la interpretació
del que ha succeït i com
s'ha experimentat)

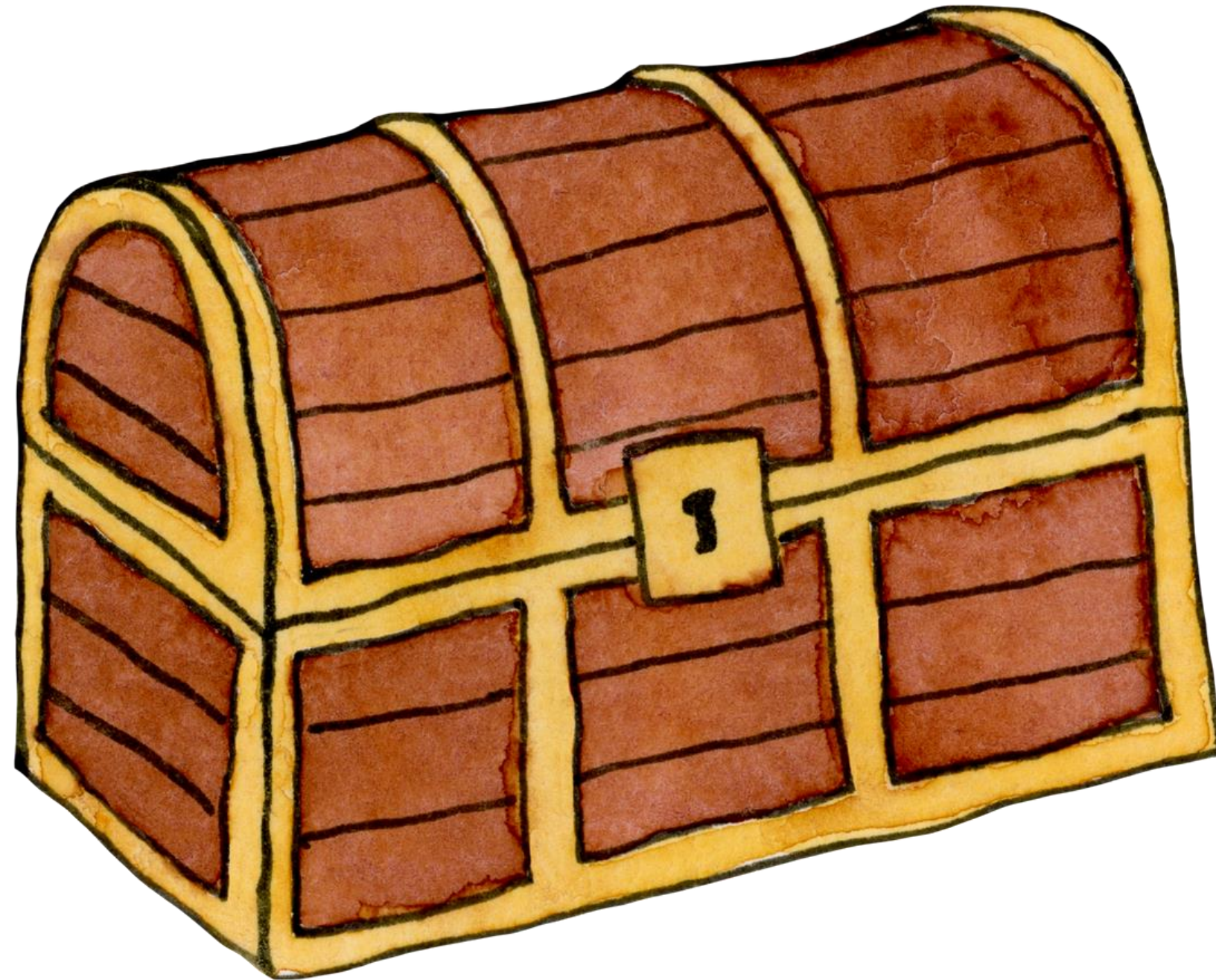
Cada persona, cada família, desenvolupa un relat propi sobre la seua vida. Permetre a les famílies narrar és el camí per a conèixer el que han viscut, com l'han experimentat i quin significat té tot això en el moment actual. Els relats poden canviar amb el temps, i com a professionals tenim una influència en aquest canvi.

TASCA EN GRUPS DE 3

- Penseu diferents situacions difícils, processos personals o familiars, emocions i/o reptes que poden travessar les famílies amb què treballareu professionalment, així com els seus fills.
- Elaboreu diferents metàfores que us servisquen per a explicar amb més facilitat aquestes situacions a les famílies, de manera empàtica, clara i comprensible, i facilitar el seu processament emocional.
- **Pugeu la vostra tasca** (només un representant del grup de 3) **a l'AV.**

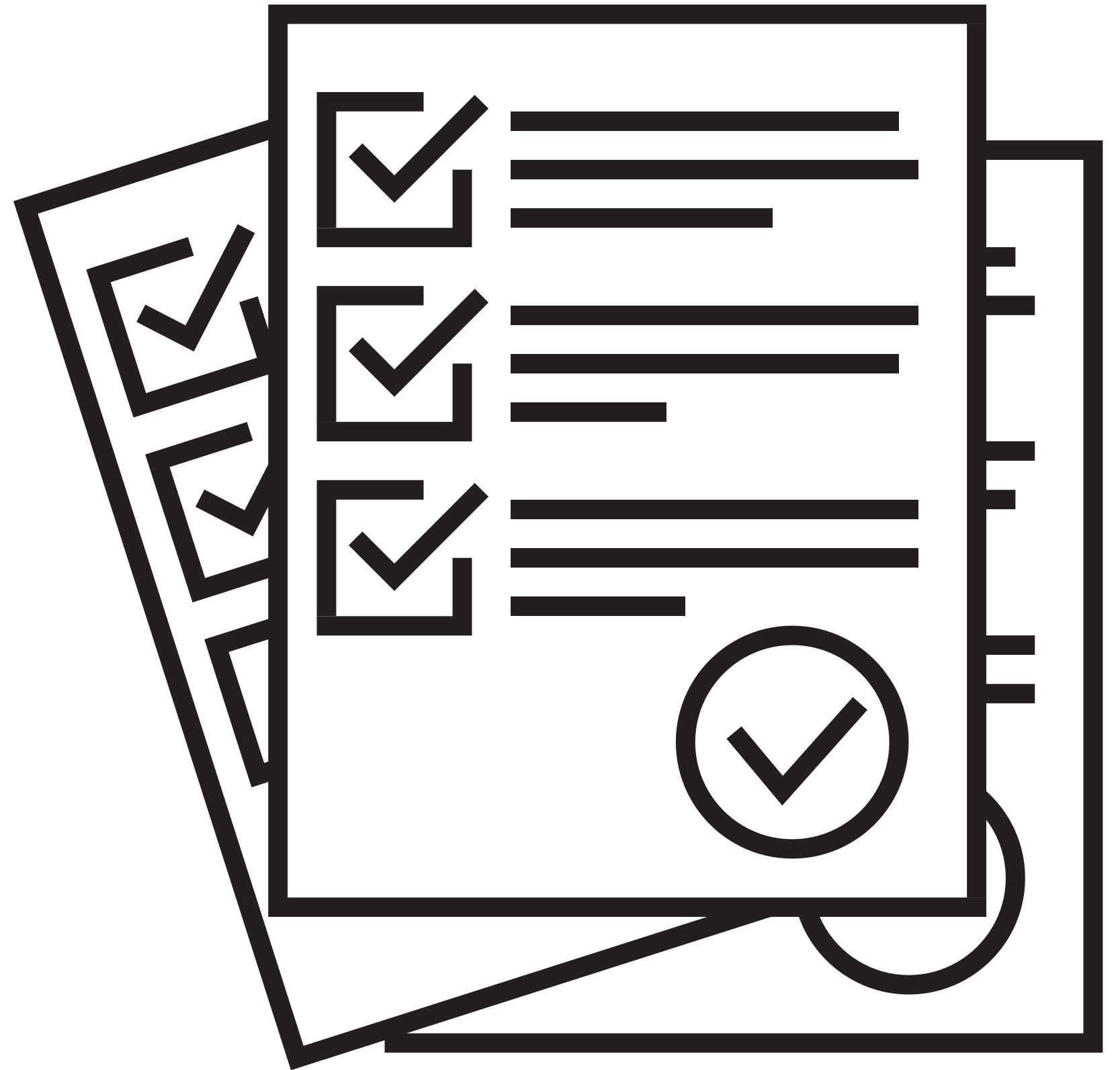

BANC DE METÀFORES

FAREM UN BANC DE METÀFORES JUNTANT LES DE TOTA LA CLASSE PER A
GUARDAR-LO COM A RECURS PROFESSIONAL.

QÜESTIONARI
PUNTUABLE
SOBRE LA
PRÀCTICA
COMPLETA

PRÀCTICA 2

ELABORAR PERFILS FUNCIONALS: ECOMAPA, EBR, MEISR.

Prof. Estefanía Mónaco Gerónimo

Assignatura: Intervenció Logopèdica en l'Atenció Primerenca

Curs 2024-2025 / Grau en Logopèdia

CAS DE SERGI

CONTEXT

Sergi té **23 mesos** quan els seus pares, Sílvia (38 anys) i Raül (39 anys), acudeixen al centre d'AP sol·licitant ajuda. Ha sigut derivat pel seu pediatra davant l'insistència de la mare, que veia que el desenvolupament del seu fill no era “normal”.

Una vegada al centre, són rebuts per una professional d'AP, qui manté amb ells una reunió per a començar a conèixer quines són les seues principals preocupacions, percepcions i sentiments respecte a Sergi, així com saber què esperen i desitgen per al xiquet i la família. Fes una història clínica per a obtenir la informació més rellevant.

CAS DE SERGI

ANTECEDENTS

Part per cesària a les 37 setmanes de gestació, sense complicacions. No té antecedents familiars o mèdics de complicacions.

Té un germà de 4 anys i mig (David) sense problemàtiques significatives en cap àrea.

A nivell motor no hi ha dificultats aparents. Va començar a caminar als 12 mesos.

Des del centre d'AP se sol·licita l'aportació de qualsevol tipus d'informe mèdic o d'altres especialistes que es considere oportú compartir.

CAS DE SERGI

MOTIU DE CONSULTA

En aquesta reunió els pares relaten que Sergi no parla, no es relaciona ni tan sols amb el seu germà, “és com si estiguera en un món paral·lel només amb si mateix”.

Té poca iniciativa d'interacció social, així com escassa intenció comunicativa. Sergi emet paraules inintel·ligibles que en ocasions mantenen l'estructura de la frase, usa alguns gestos naturals, però el que més preocupa a Sílvia és que no els crida “mamà” ni “papà”.

Comprèn gestos, manipula objectes i, de manera ocasional, fa jocs simbòlics amb materials presents. En general, només sembla interessat en els seus animals de joguet.

La mestra de l'escoleta diu que en classe “no es relaciona amb ningú” i que sospita d'autisme.

CAS DE SERGI

PRIMERA ENTREVISTA AMB LOGOPEDA

Els familiars exposen el motiu de consulta. Sílvia descriu a Sergi com un xiquet molt passiu, i que “no li fa cas”. La logopeda observa com Sílvia es relaciona amb el seu fill, i també com és la interacció entre Sergi i el seu germà David. Intenta una interacció amb Sergi, sense gaire èxit.

La professional:

- Contextualitza el treball en AP i resol dubtes.
- Recull el consentiment informat per a la intervenció.
- Elabora l'**ecomapa**.
- Explica que en la pròxima sessió faran junts l'**Entrevista Basada en Rutines (EBR)** i com preparar-la (vegeu document).
- Dona a la família un exemplar de l'**escala de Participació, Autonomia i Relacions Socials (MEISR)** per a omplir-la abans de la pròxima sessió (vegeu document).

ECONAPA

És una eina específica que mostra una **representació gràfica de la família nuclear envoltada de tots els seus membres**, que actuen com a **recursos/suports o fonts d'estrès**.

Ofereix als professionals una **imatge completa** de les dinàmiques familiars, les connexions amb els seus sistemes socials i la comunitat, el nivell de vincle de la unitat familiar amb el món exterior, i les fortaleeses o necessitats en diferents àrees.

PASSOS PER A ELABORAR UN ECOMAPA

1

Pregunta **qui viu a casa** amb l'infant.
Posa aquests noms en
un quadre central.

PASSOS PER A ELABORAR UN ECOMAPA

2

Pregunta sobre persones de la **família extensa** (que no viuen en el domicili familiar) que tenen relació amb l'infant. També **amics** de la família, **companys** de faena, **veïns**, etc. Per a cada persona anomenada, dibuixa un quadre en la part superior de l'ecomapa.

1

Pregunta **qui viu a casa** amb l'infant. Posa aquests noms en un quadre central.

PASSOS PER A ELABORAR UN ECOMAPA

2

Pregunta sobre persones de la família extensa (que no viuen en el domicili familiar) que tenen relació amb l'infant. També amics de la família, companys de feina, veïns, etc. Per a cada persona anomenada, dibuixa un quadre en la part superior de l'ecomapa.

3

Pregunta el grau de **suport** o **estrès** que cada persona significa per a la família. Dibuixa **línies contínues** per als suports i **discontínues** per a les estressants. El **gruix** de les línies representa **intensitat**.

Nota: pot haver-hi doble línia.

1

Pregunta **qui viu a casa** amb l'infant. Posa aquests noms en un quadre central.

PASSOS PER A ELABORAR UN ECOMAPA

2

Pregunta sobre persones de la família extensa (que no viuen en el domicili familiar) que tenen relació amb l'infant. També amics de la família, companys de feina, veïns, etc. Per a cada persona anomenada, dibuixa un quadre en la part superior de l'ecomapa.

3

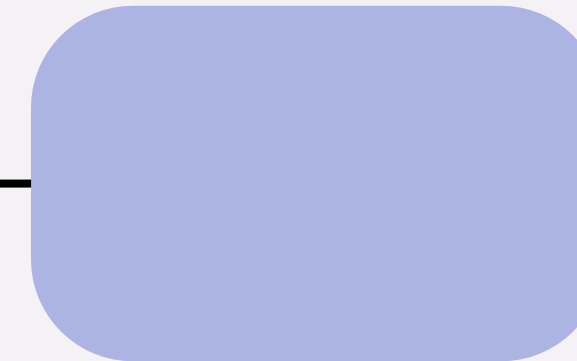
Pregunta el grau de **suport** o **estrès** que cada persona significa per a la família. Dibuixa **línies contínues** per als suports i **discontínues** per a les estressants. El **gruix** de les línies representa **intensitat**.

4

Dibuixa els **recursos de la comunitat, religiosos o socials** en què estan integrats en la **part central**.

1

Pregunta **qui viu a casa** amb l'infant. Posa aquests noms en un quadre central.

PASSOS PER A REALITZAR UN ECOMAPA

2

Pregunta sobre persones de la família extensa (que no viuen en el domicili familiar) que tenen relació amb l'infant. També amics de la família, companys de feina, veïns, etc. Per a cada persona anomenada, dibuixa un quadre en la part superior de l'ecomapa.

3

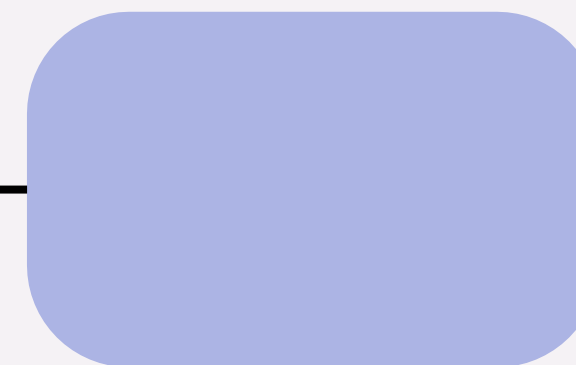
Pregunta el grau de **suport** o **estrès** que cada persona significa per a la família. Dibuixa **línies contínues** per als suports i **discontínues** per a les estressants. El **gruix** de les línies representa **intensitat**.

1

Pregunta **qui viu a casa** amb l'infant. Posa aquests noms en un quadre central.

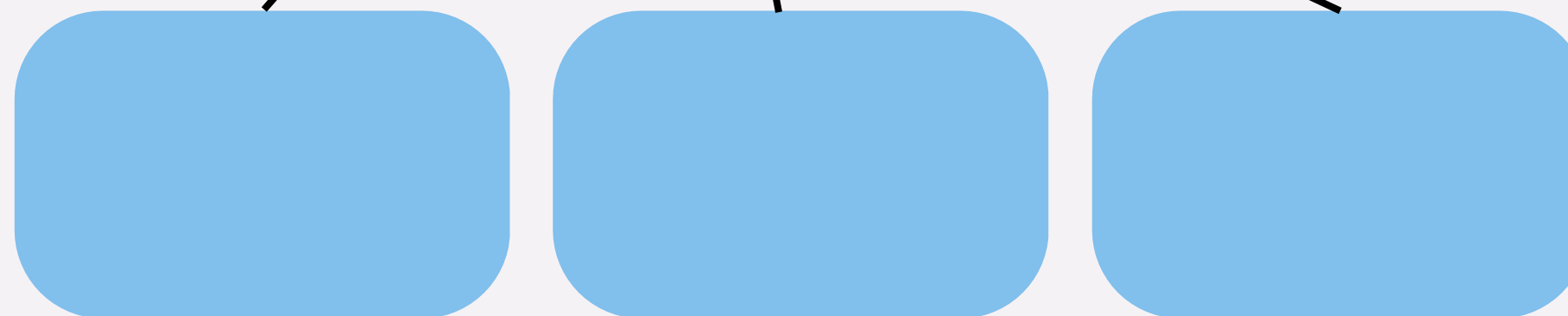
4

Dibuixa els **recursos de la comunitat, religiosos o socials** en què estan integrats en la **part central**.

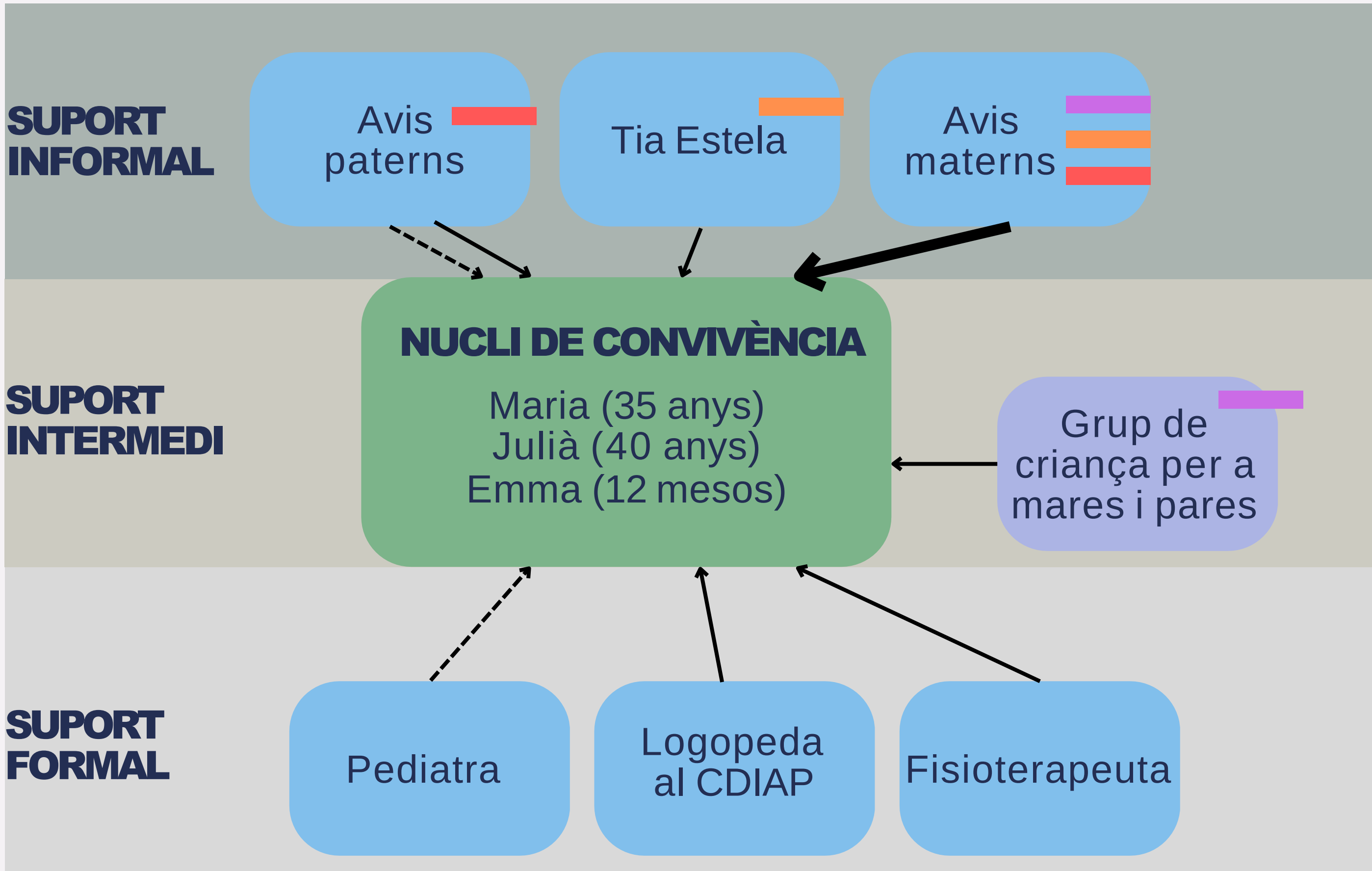

5

Dibuixa els **suports formals** (professionals implicats en la cura de l'infant) en la part inferior.

EXAMPLE

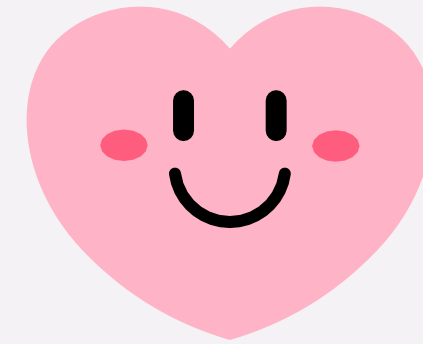
ALTRES DADES D'INTERÉS:

- Suport emocional?
- Ajuda cura nens?
- Ajuda pràctica?

ALTRES DADES D'INTERÈS PER A COMPLETAR L'ECOMAPA

- **Suport emocional**

- *Quan estàs preocupat amb qui pots parlar?*
- *Amb qui pots quedar quan necessites relaxar-te o divertir-te?*

- **Ajuda cura infants**

- *Qui dedica temps per a fer coses amb els teus fills?*
- *Qui es queda amb els infants quan tu no pots?*

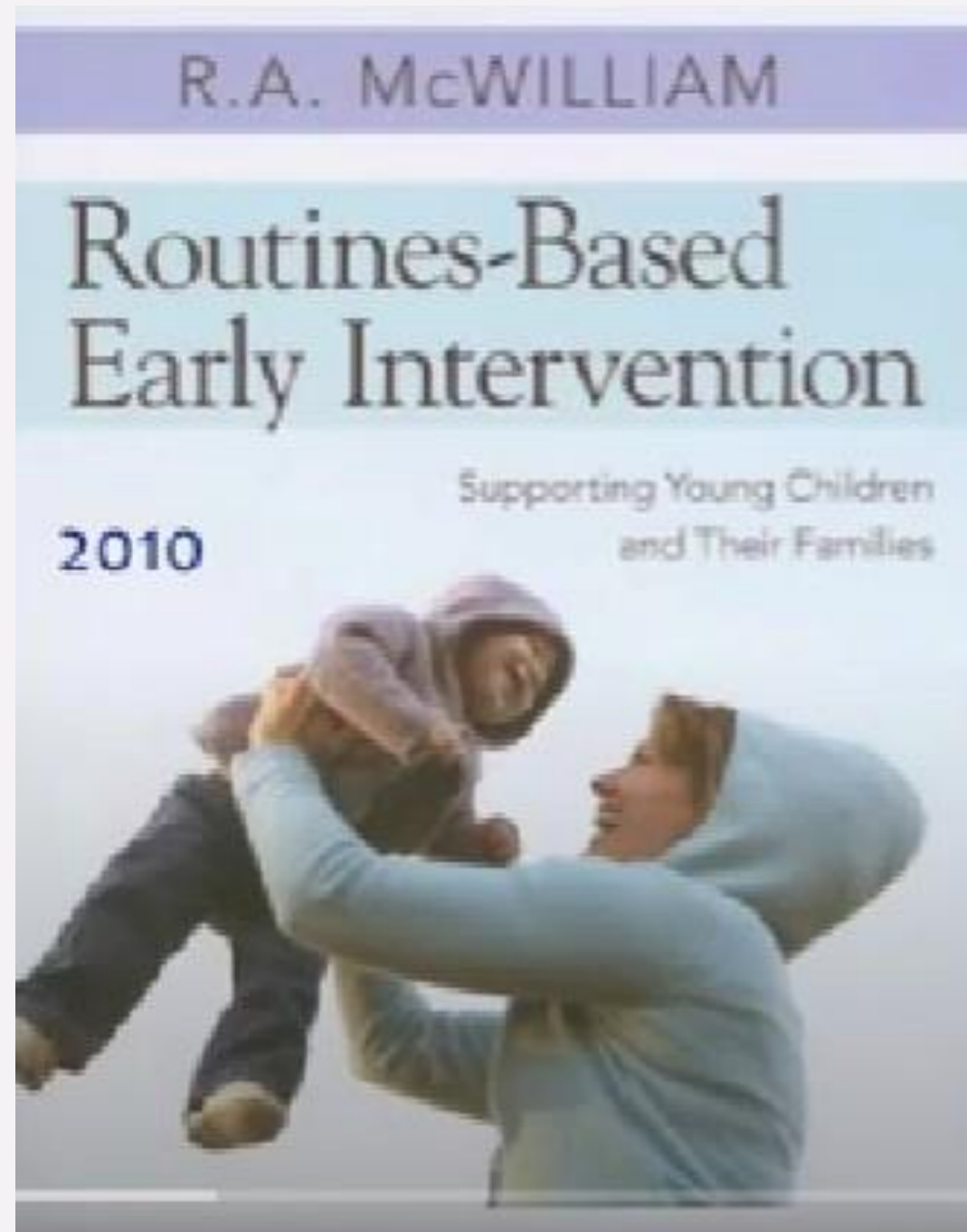

- **Ajuda pràctica**

- *Qui t'ajuda amb les faenes de casa?*
- *Qui col·labora amb sustent econòmic?*
- *Qui t'acompanya o et porta quan necessites anar a algun lloc?*

ENTREVISTA BASADA EN RUTINES (EBR)

PROTOCOL PER A ENTREVISTA SEMIESTRUCTURADA DE RUTINES EN L'ENTORN FAMILIAR (MCWILLIAM; 2010)

5 PASSOS:

- 1. Preparació prèvia de l'entrevista (família a casa abans de la sessió)*
- 2. Desenvolupament de l'entrevista*
- 3. El professional revisa les preocupacions i fortaleeses*
- 4. La família selecciona els resultats esperats*
- 5. La família ordena aquests resultats esperats segons les seues prioritats*

ENTREVISTA BASADA EN RUTINES (EBR)

1. PREPARACIÓ PRÈVIA DE L'ENTREVISTA

Estimada familia:

Pronto tendremos una reunión para discutir la forma en que podemos ayudar a su hijo.

En la reunión tanto usted como el profesional o profesionales que a ella acudan podrá:

1. Discutir sobre cualquiera de las cuestiones que le preocupen.
2. Hablar sobre lo que le gusta hacer a su hijo a diario.
3. Elegir los objetivos sobre los que se comenzará a trabajar.
4. Planear quién y cuándo trabajará dichos objetivos.

Le adjuntamos unas hojas que le ayudarán a preparar esa reunión. A través de ellas podrá conocer el tipo de información que nos interesa analizar. Es interesante que se tome el tiempo que necesite para pensar en ello y apuntar algunas ideas. El objetivo de la reunión es hablar sobre los momentos del día a día de su hijo. Los profesionales de nuestro equipo le preguntarán y le harán sugerencias que propicien la discusión sobre esos momentos. El encuentro, que será flexible, tratará las cosas realmente importantes para usted.

Sus ideas son muy importantes para nosotros. Si usted tiene alguna sugerencia o pregunta sobre la reunión, por favor compártala con nuestros profesionales.

Por favor, lleve esta hoja con usted a la reunión

Consulteu document a l'AV:

*Preparació Entrevista
Basada en Rutines*

ENTREVISTA BASADA EN RUTINES (EBR)

2. DESENVOLUPAMENT DE L'ENTREVISTA

PREGUNTA INICIAL:

- *Com comença el vostre dia?*

EN CADA RUTINA:

- *Qui participa en cada rutina i què fa cadascú?*
- **Implicació o engagement:** *Com participa l'infant?*
- **Autonomia o independència:** *Què fa l'infant per si mateix?*
- **Relació social:** *Com es comunica l'infant i com es relaciona amb els altres?*
- *El cuidador està **satisfet** amb aquesta rutina? (escala 1-5)*

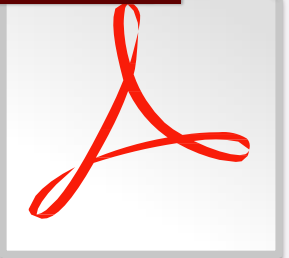
PREGUNTES PER A TANCAR:

- *Quan, a la nit, una vegada al llit, et quedes despert/a i preocupat/da, **què et preocupa?***
- *Si pogueres **canviar alguna cosa** de la teua vida, què seria?*

Consulteu document a l'AV:

*Protocol Entrevista basada
en rutines_angle*

PDF

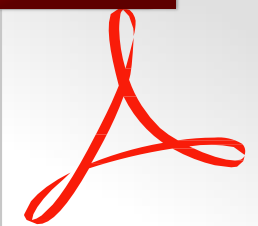
ENTREVISTA BASADA EN RUTINES (EBR)

3. REVISIÓ DE FORTALESES I PREOCUPACIONS

- *Complementar aquesta informació amb el perfil funcional proporcionat per l'escala MEISR.*
- *Fer un resum dels **aspectes forts** de l'infant (rutines en les quals destaca la seua implicació, participació social o autonomia).*
- *Fer un resum dels aspectes que **preocupen** la família.*

Consulteu document a l'AV:
Protocol Entrevista basada en rutines_anglés

PDF

4. SELECCIÓ DE RESULTATS ESPERATS I 5. ORDENAR PER PRIORITAT

- *Transformar les preocupacions en allò que esperarien del xiquet, amb ajuda i orientació del professional. Els resultats comencen per “Que...”. Intentar formular-los en positiu. Entre **6-10**.*
- *Donar un **nivell de prioritat** (1-10) a cada resultat i ordenar-los.*

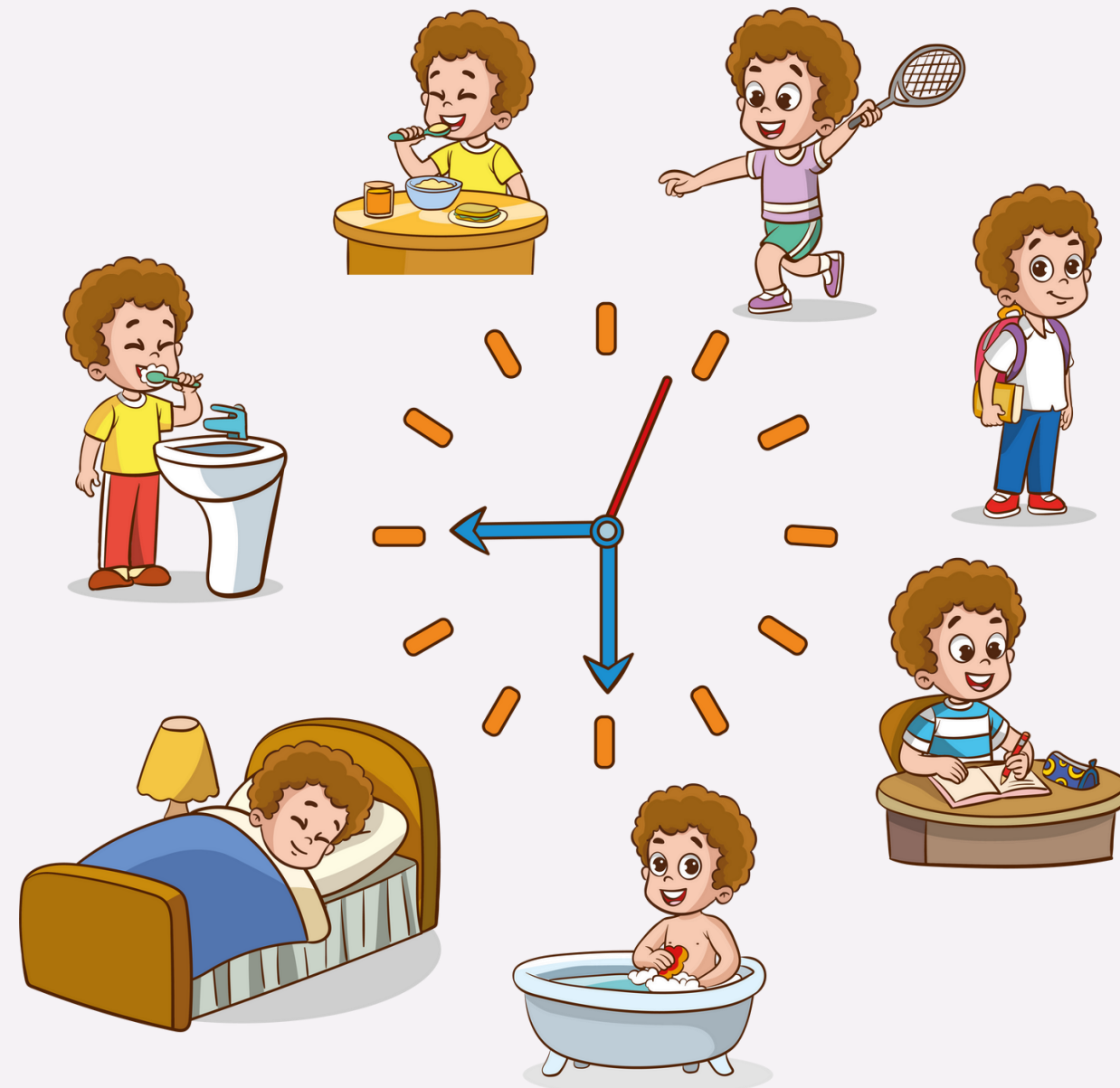
Exemple. “Ens preocupa que sempre plora abans de dormir i acabem deixant-lo dormir al nostre llit” (**preocupació**) → “Que dorma en la seua habitació calmat” (**resultat esperat**)

ESCALA MEISR (Participació, autonomia i relacions socials)

- Escala **quantitativa** per a avaluar el grau de participació, autonomia i relacions socials en les seues rutines diàries en diferents aspectes: **cognitiu, social, comunicatiu, motor i adaptatiu**. Avalua **fortaleses (3)**, **oportunitats de millora (2)** i **dificultats (1)** d'acord amb l'edat.

- **Rutines que avalua:**

- Alçar-se
- Menjar
- Vestir-se
- Bolquers
- Eixir
- Joc amb altres
- Joc a soles
- Migdiada
- Bany
- Oci (TV, llibres, etc.)
- Fer la compra
- Aire lliure
- Dormir

Consulteu documents a l'AV:

1) *Escala MEISR_català*

2) *MEISR-Ejemplo de perfil*

3) *Vídeo d'emplenament Escala MEISR*

CAS DE SERGI

La família mostra uns **suports** informals molt forts. Destaca la figura dels avis (Lola i Ernest) i la germana del pare (tia Elena), que són suports molt forts per a la família, tant pràctics com emocionals.

La mare, Sílvia, comenta que hi ha una veïna (Empar) de la comunitat de veïns que suposa un estressor fort, ja que sempre critica que el xiquet no parle i siga desobedient, i culpabilitza Sílvia de no educar-lo bé.

També mencionen el suport de la tia Raquel i unes parelles amigues dels pares (Maria i Lluïsa; Ferran i Maite). La relació amb l'àvia Imma la descriuen com a positiva però difícil, perquè té un estil molt preocupat i s'alarma per tot, i, encara que vol ajudar, sol complicar molt les coses.

CAS DE SERGI

En l'**entrevista basada en rutines**, el clima de conversa entre la família i la professional va ser càlid i proper. Sílvia es més oberta i emotiva, així que va ser qui va liderar la conversa de les preocupacions que tenien. El seu discurs va ser fluid i sincer. Raül també hi va participar activament donant el seu punt de vista.

Les **principals preocupacions** que van expressar van ser les següents:

- 1.Sergi no diu “mamà” ni “papà”.
- 2.A vegades té fam o set i no demana les coses.
- 3.Cada matí entrar al col·legi és una lluita i hi entra plorant.
- 4.Encara no és capaç de menjar a soles.
- 5.A vegades, fent la compra, ix corrent del supermercat i es perd.
6. Sílvia i Raül senten que la seua relació de parella està deteriorada, perquè no passen temps de qualitat junts.
- 7.Sergi demana les coses plorant i això els posa nerviosos.
8. La rutina d'anar al llit està desorganitzada (es gita tard i malament).
9. Encara porta bolquers i pensen que és molt major per a això.
10. Encara usa el biberó en lloc d'un got per a desdejunar.
- 11.No participa gens en la rutina de vestir-se i desvestir-se.
- 12.Encara no es llava les mans a soles.

CAS DE SERGI

Sílvia i Raül han emplenat a casa l'escala **MEISR** de Participació, Autonomia i Relacions Socials. Dels resultats s'observa que hi ha una concordança entre les necessitats expressades pels pares i el funcionament del xiquet en l'escala.

Aspectes destacables: Sergi és un xiquet que coopera amb les peticions dels adults en el moment de despertar-se, de vestir-se, quan veu la tele i a l'hora de dormir. Durant els àpats, Sergi és capaç de mossegar aliments durs, com galetes o pomes, i menja una varietat d'aliments sense ofegar-se. Durant el bany, ordena els joguets per colors i assenyala els joguets que anomena. Assenyala lletres o paraules correctament quan se li pregunta.

En la taula següent podem veure els resultats de Sergi en l'escala MEISR per rutines.

CAS DE SERGI

Resultats de Sergi en l'escala MEISR

Rutina	Nivell de competència esperat (%)	Nivell de competència obtingut per Sergi (%)
Despertar-se	100	79
Menjar	100	47
Vestir-se	100	27
Bolquers	100	5
Eixides fora de casa	100	23
Temps de joc amb altres	100	24
Temps de joc a soles	100	76
Migdiada	100	40
Bany	100	46
Temps lliure/TV/llibres	100	50
Fer la compra	100	43
Aire lliure	100	74
Hora de dormir	100	57

ELABORA EL PERFIL FUNCIONAL DE SERGI

Tasca AV

1. Dibuixa (preferiblement a mà) l'**ecomapa** de la família de Sergi.
2. Escribe els **resultats esperats** basant-te en les preocupacions descrites en l'Entrevista Basada en Rutines (EBR).
3. Elabora una gràfica per a representar de manera visual els resultats obtinguts per Sergi en l'escala MEISR.
4. Observant la taula i els ítems de l'escala MEISR, escriu un comentari de les fortaleeses i les dificultats de Sergi. En **quines rutines necessita millorar?**
Quines rutines estan **ben desenvolupades?**
5. Ordena la **prioritat** dels resultats esperats basant-te en un ordre de prioritat que donen els pares (pots basar-te en el que veus a l'escala MEISR).

MÉS MATERIALS I RECURSOS

Evidence-based International Early Intervention Office

<https://eieio.ua.edu/materials>

PRÀCTICA 3

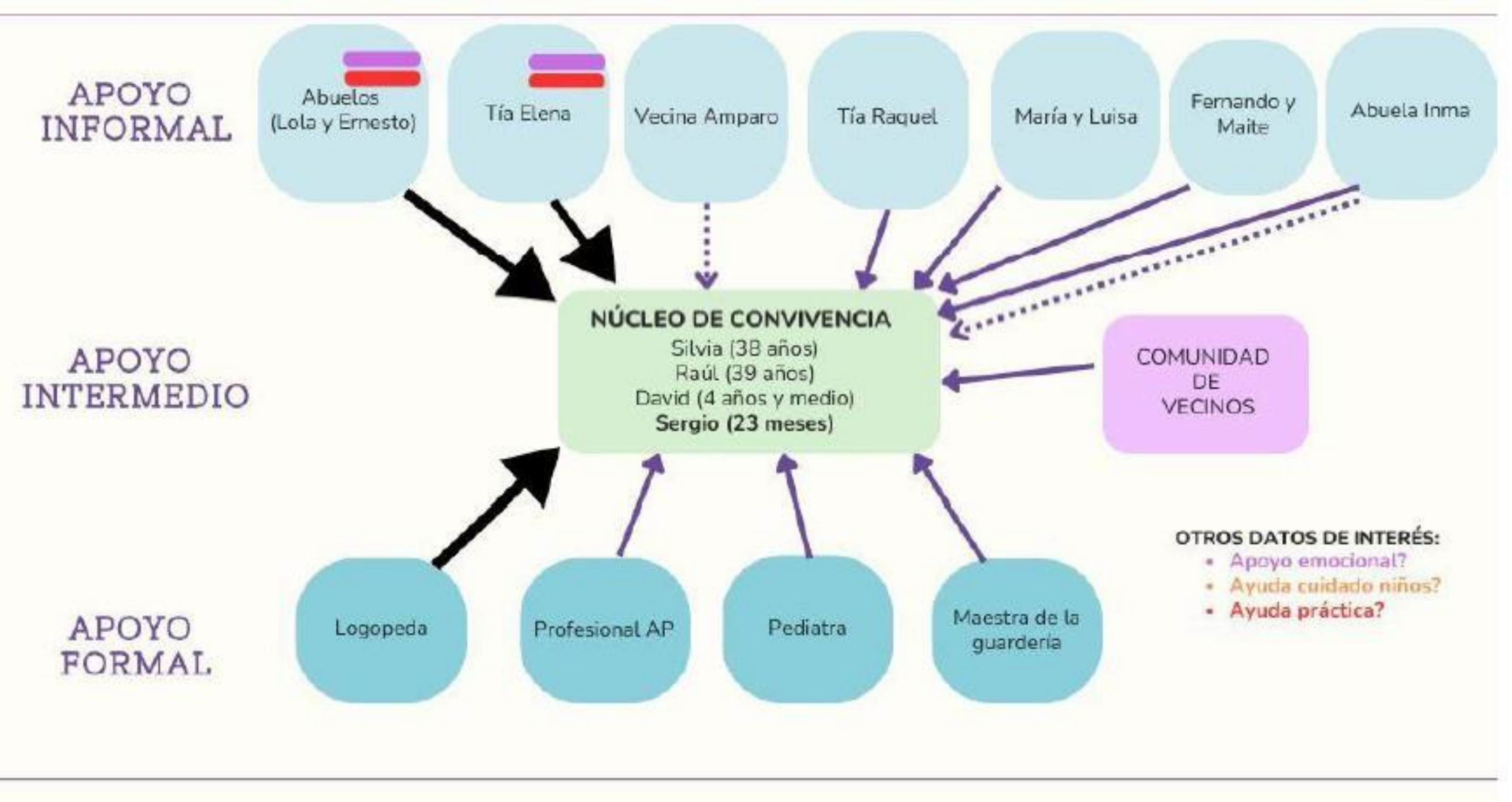
REDACCIÓ D'OBJECTIUS FUNCIONALS D'INTERVENCIÓ I ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ

Prof. Estefanía Mónaco Gerónimo

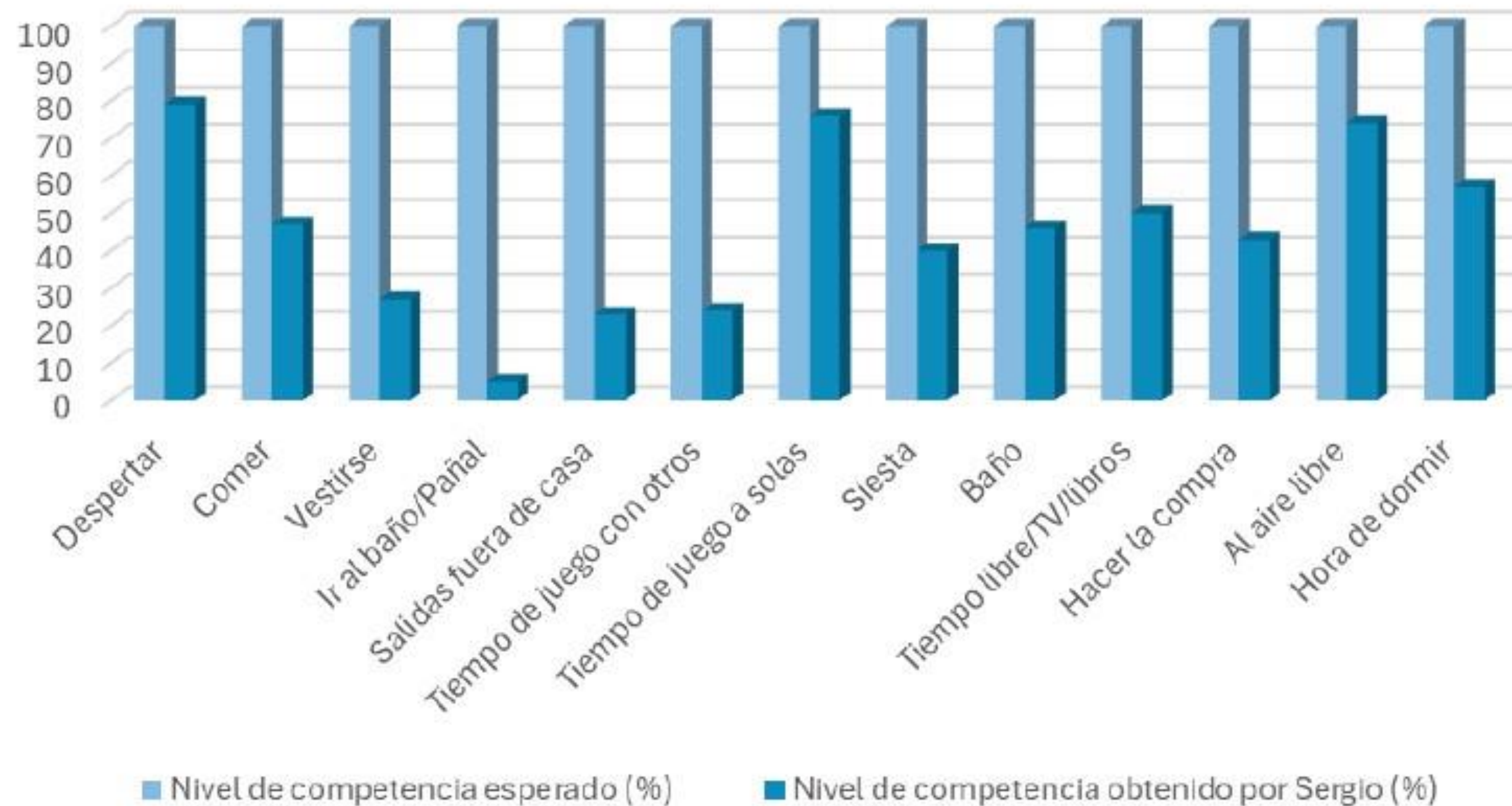
Assignatura: Intervenció Logopèdica en l'Atenció Primerenca

Curs 2024-2025 / Grau en Logopèdia

EXEMPLE D'ECONOMAPA - SERGI

RESULTADOS SERGIO ESCALA MEISR

FORTALESES:

- Despertar (79%)
- Joc a soles (76%)
- Aire lliure (74%)

OPORTUNITATS DE MILLORA:

- Temps lliure (50%)
- Hora de dormir (57%)
- Menjar (47%)
- Migdiada (40%)
- Banyar-se (46%)
- Fer la compra (43%)

DIFICULTATS:

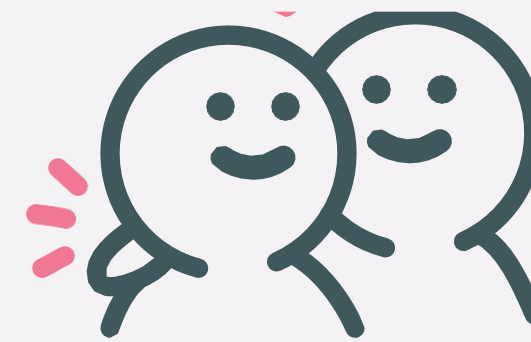
- Bolquers (5%)
- Eixides fora de casa (23%)
- Joc amb altres (24%)
- Vestir-se (27%)

RESULTATS ESPERATS

Preocupació	Resultat esperat
<i>Sergi no diu mamà ni papà.</i>	Que diga mamà i papà.
<i>A vegades té fam o set i no demana les coses.</i>	Que demane quan tinga fam o set.
<i>Cada matí entrar al col·legi és una lluita i hi entra plorant.</i>	Que entre al col·legi calmat i sense plorar.
<i>Encara no és capaç de menjar a soles.</i>	Que mengi a soles.
<i>A vegades, fent la compra, ix corrent del supermercat i es perd.</i>	Que no isca del supermercat.
<i>Sílvia i Raül senten que la seua relació de parella està deteriorada, perquè no passen temps de qualitat junts.</i>	Que Sílvia i Raül puguin disposar de temps de qualitat junts.
<i>Sergi demana les coses plorant i això els posa nerviosos.</i>	Que no plori per a demanar les coses.
<i>La rutina d'anar al llit està desorganitzada (es gita tard i malament).</i>	Que es giti a una hora adequada.
<i>Encara porta bolquers i pensen que és molt major per a això.</i>	Que es lleve els bolquers.
<i>Encara usa el biberó en lloc d'un got per a desdejunar.</i>	Que use got en lloc de biberó per a desdejunar.
<i>No participa gens en la rutina de vestir-se i desvestir-se.</i>	Que col·labore en la rutina de vestir-se i desvestir-se.
<i>Encara no es llava les mans a soles.</i>	Que es llave les mans a soles.

REDACCIÓ D'OBJECTIUS FUNCIONALS D'INTERVENCIÓ + PROPOSTES D'INTERVENCIÓ (en parelles)

1. Utilitzant els passos estudiats, redacteu els **objectius funcionals d'intervenció** per al cas de Sergi, convertint cada resultat esperat en un objectiu funcional.

Tasca AV

1. Trieu tres objectius funcionals que estiguen relacionats amb llenguatge o comunicació i plantegeu una **proposta d'intervenció** per a aconseguir-ho. Heu de tindre en compte:

- Estratègies psicopedagògiques d'utilitat en AP
- Diapositives Tema 3

- a. Com ajudareu Sergi a escalar (bastimentada) la **progressió** en aquest objectiu? (De menys a més dificultat; de curt termini a llarg termini...)
- b. Quines **estratègies psicopedagògiques**, **objectes/materials** i **altres tècniques** usareu?